

RIKSDAGENS SVAR 370/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt av 6 § i straffregisterlagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt av 6 § i straffregisterlagen (RP 164/2010 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 14/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter man på alla utbildningsstadier ser till att de studerande har

möjlighet att få tillräcklig studiehandledning samt elevvård och andra preventiva stödåtgärder och att studerandehälsövården förbättras.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur lagstiftningen fungerar och vilken effekt den har. Det är särskilt viktigt att följa om den nyinrättade rättsskyddsnämnden kan åstadkomma en enhetlig tillämpningspraxis i läroanstalterna och högskolorna så att de studerande bemöts på ett jämlikt sätt. Undervisnings- och kulturministeriet ska se till att de studerande får information om rättsskyddsnämnden.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om yrkesutbildning (630/1998) 27 § 2 mom.,
ändras 8 § 1 mom., 9 § 2 mom., 12 § 1 mom., 13 § 2 mom., 20 § 2 mom., 23 § 1 mom., 24 § 3 mom., 27 § 5 mom., 32, 35 och 35 a §, 37 § 1 mom., 39 §, 40 § 3 mom., 42—44 §, 46 § 2 mom., 47 § 1 mom. och 52 § 2 mom.,

av dem 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1391/2001, 13 § 2 mom., 23 § 1 mom., 32, 35 och 35 a § sådana de lyder i lag 479/2003, 24 § 3 mom. sådant det lyder i lag 972/2009 och 44 § sådan den lyder i lagarna 479/2003, 601/2005 och 1446/2009, och

fogas till lagen nya 27 a, 27 b, 32 a, 32 b och 34 a § som följer:

8 §

Utbildningsanordnare

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad samslutning eller stiftelse eller ett statligt affärsverk tillstånd att ordna utbildning.

9 §

Tillstånd att ordna utbildning

I tillståndet anges utbildningsuppgiften, vilken innehåller behövliga bestämmelser om utbildningsstadier, utbildningsområden, examina, undervisningsspråket, de kommuner i vilka utbildningen kan ordnas, antalet studerande, en särskild utbildningsuppgift, den form i vilken utbildningen ordnas samt andra omständigheter som gäller ordnandet av utbildningen. I fråga om ändring av utbildningsuppgiften beslutar undervisnings- och kulturministeriet. Ministeriet kan också utan ansökan ändra de bestämmelser som gäller utbildningsområdena, examina och antalet studerande samt andra bestämmelser ifall utbildningsutbudet avsevärt skiljer sig från utbildningsbehovet.

12 §

Undervisningens omfattning och innehåll

Examen inom den grundläggande yrkesutbildningen omfattar minst två år (80 studieveckor). I fråga om utbildningsområdena bestäms genom förordning av statsrådet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet förskrivs närmare om examina och deras omfattning.

13 §

Beslut om utbildningens mål och grunderna för läroplanen

Utbildningsstyrelsen beslutar om målen för och det centrala innehållet i de studier som avses i 12 § 2 mom. särskilt för varje utbildningsområde och examen samt om de centrala principerna för samarbetet mellan hemmet och läroanstalten samt för elevvården och om målen för den elevvård som hör till undervisningsväsendet (*grunderna för läroplanen*). I samband med grunderna för läroplanen beslutar Utbildningsstyrelsen vid behov om de krav på hälsotillståndet som hänför sig till examina.

20 §

Specialundervisning

Undervisnings- och kulturministeriet kan med stöd av 9 § bestämma att ge utbildningsanordnaren en särskild uppgift som innebär att sörja för ordnande av specialundervisning, den undervisning och handledning som ges i tränings- och rehabiliteringssyfte i samband med specialundervisningen samt för utvecklings-, handlednings- och stöduppgifter som gäller undervisningen.

23 §

Försök

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja tillstånd till ett sådant försök som behövs för att utveckla utbildningen enligt denna lag. Utbildningsstyrelsen kan bevilja tillstånd till sådant försök som avviker från grunderna för läroplanen.

24 §

Utvärdering av utbildningen

För den externa utvärderingen finns i anslutning till undervisnings- och kulturministeriet ett råd för utbildningsutvärdering som är ett oberoende sakkunnigorgan. Utbildningsstyrelsen utför uppföljningsutvärderingar av de nationella inlärningsresultaten i enlighet med de grunder för läroplanen som avses i 13 §. Undervisnings- och kulturministeriet utarbetar en utvärderingsplan för den externa utvärderingen av utbildningen och för uppföljningsutvärderingarna av inlärningsresultaten. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om rådets uppgifter, sammansättning, organisering av verksamheten, beredningen och verkställandet av de ärenden som handläggs i rådet samt utvärderingsplanens innehåll.

27 §

Grunderna för antagning av studerande

Undervisnings- och kulturministeriet kan besluta närmare om grunderna för antagning av studerande.

27 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller inläring i arbetet i anslutning till studierna, om kraven i 32 § på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

I fråga om studier som avses i 32 § ska som hinder för antagning som studerande också be-

traktas beslut om indragning av studierätten enligt 32 § i denna lag, 11 § 6 a-punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i yrkeshögskolelagen (351/2003) eller 43 a § i universitetslagen (558/2009), om omständigheter som har samband med skyddet för andras hälsa och säkerhet förutsätter det.

Utbildningsanordnaren ska ge den som ansöker om att bli antagen som studerande information om vilka krav på hälsotillstånd och andra förutsättningar som hänför sig till studierna.

27 b §

Information om antagning som studerande

Den som ansöker om att bli antagen som studerande ska på begäran av utbildningsanordnaren lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen.

Den som ansöker om att bli antagen som studerande ska på begäran av utbildningsanordnaren ge information om beslut om indragning av studierätten då det är fråga om studier som avses i 32 §.

Utbildningsanordnaren har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra utbildningsanordnare, yrkeshögskolor och universitet få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

32 §

Indragning av studierätten

När studierna eller utövandet av yrket är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken kan utbildningsanordnaren dra in studierätten, om

1) den studerande genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller inläring i arbetet i anslutning till studierna,

2) det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande enligt 27 a § 1 mom., eller

3) den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 27 b § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

När studierna eller studierelaterad inläring i arbetet i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan utbildningsanordnaren dra in studierätten om det behövs i syfte att skydda minderåriga och om den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1—3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (39/1889).

Innan studierätten dras in ska utbildningsanordnaren i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med sitt samtycke överflyttas till sådan annan utbildning hos utbildningsanordnaren i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de studier som omfattas av denna paragraf.

32 a §

Information om indragning av studierätten

Om det finns grundad anledning att misstänka att en studerande har ett hinder i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan enligt 32 § 1 mom. 2 punkten, kan den studerande åläggas att genomgå kontroller och undersökningar som utförs av en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om de är nödvändiga för att utreda den studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga. Utbildningsanordnaren svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har bestämt att ska utföras.

Utbildningsanordnaren har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bedömning av stu-

dierätten få ett skriftligt utlåtande av en av anordnaren anvisad läkare med självständig rätt att utöva yrket, av vilket framgår att den studerande har genomgått kontroll eller undersökning för utrönande av hälsotillståndet, samt en på kontrollen eller undersökningen grundad bedömning av den studerandes funktionsförmåga med anledning av de krav på hälsotillståndet som studierna ställer.

Utbildningsanordnaren har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan utbildningsanordnare, en yrkeshögskola och ett universitet få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den studerandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för bedömning av studierätten.

Den studerande ska för bedömning av studierätten enligt 32 § 2 mom. på begäran av utbildningsanordnaren visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om den studerande under studierna eller inläring i arbetet sköter uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Utbildningsanordnaren är trots sekretessbestämmelserna skyldig att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ålagts verket och som gäller pågående behandling av indragning av studierätten enligt 32 § samt beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive beslutsgrunderna.

32 b §

Återställande av studierätt

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 32 § 1 mom. 2 punkten kan hos utbildningsanordnaren anhålla om återställande av studierätten. Studierätten ska återställas om den sökande visar att orsakerna till indragningen av studierätten inte längre föreligger. Den studerande ska lämna utbildningsanordnaren utlåtanden om sitt hälsotillstånd.

Utbildningsanordnaren är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och till-

synsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

34 a §

Narkotikatest

Utbildningsanordnaren kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns grundad anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller inläring i arbetet eller att den studerande är narkotikaberoende. En ytterligare förutsättning är att testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga och att den studerande sköter uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där den studerandes handlande under narkotikapåverkan eller narkotikaberoende

1) allvarligt äventyrar den studerandes eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar säkerheten i trafiken,

3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

4) väsentligt ökar risken för olaga handel med och spridning av sådana ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen (373/2008) och som är i utbildningsanordnarens, en i 16 § avsedd arbetsplats eller en i 17 § avsedd arbetsgivares besittning.

Med intyg över narkotikatest avses ett intyg som utfärdats av en av utbildningsanordnaren anvisad legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, av vilket framgår att den studerande har genomgått test för utrönande av användning av sådan narkotika som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen, samt en på testet grundad utredning om huruvida den studerande har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att den studerandes funktionsförmåga är nedsatt. Intyget ska visas upp inom en rimlig tid som utsätts av utbildningsanordnaren.

Den studerandes vårdnadshavare ska underrättas om att intyg över narkotikatest krävs.

Utbildningsanordnaren ska i samarbete med aktörer inom elevvården göra upp skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande.

Utbildningsanordnaren svarar för kostnaderna för intyg över narkotikatest som avses i denna paragraf.

På narkotikatestning av studerande tillämpas i övrigt vad som i 19 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) föreskrivs om testning av arbetstagare.

35 §

Disciplin

En studerande kan ges en skriftlig varning om han eller hon

1) stör undervisningen,

2) betar sig våldsamt eller hotfullt,

3) gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid läroanstalten,

4) vägrar att visa upp intyg över narkotikatest enligt 34 a §, eller

5) enligt en utredning som avses i 34 a § har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att hans eller hennes funktionsförmåga är nedsatt.

Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på det sätt som avses i 1 mom. efter en skriftlig varning, kan den studerande avstängas från läroanstalten för viss tid, högst ett år, samt uppsägas från elevhemmet för en viss tid eller för den tid som återstår av studierna.

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt eller äventyrar någon annans hälsa eller säkerhet kan bli tillsagd att lämna klassrummet eller ett annat rum där undervisningen ges för den tid som återstår av lektionen, eller en tillställning som arrangeras av läroanstalten.

En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst tre arbetsdagar, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan

studerande eller person som arbetar vid läroanstalten eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla beteende eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

Om en studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 32 a § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på behövliga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att visa upp ett straffregisterutdrag enligt 32 a § 4 mom. kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

35 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätten samt i disciplinärenden

Beslut om skriftlig varning till en studerande fattas av rektorn. Beslut om indragning och återställande av studierätten, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhemmet samt om avhållande från studier fattas av ett av utbildningsanordnaren tillsatt kollegialt organ. I organet ska ingå representanter för åtminstone utbildningsanordnaren, elevvården, lärarna, arbetslivet och de studerande. Utbildningsanordnaren utser organets ordförande och övriga medlemmar för högst tre år i sänder. I ett ärende som gäller indragning och återställande av studierätten utser utbildningsanordnaren dessutom en representant för det ställe där den studerande får inläring i arbetet. Till ordförande för organet ska utses någon annan medlem än den som företräder de studerande. Den medlem som företräder de studerande ska ha fyllt 15 år. Den medlem som företräder de studerande har rätt att närvara och yttra sig på organets möten. Organets röstberättigade medlemmar handlar under tjänsteansvar. Närmare beslut om organets sätt att arbeta och fatta beslut fattas av utbildningsanordnaren. Två

eller flera utbildningsanordnare kan också ha ett gemensamt organ.

Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig expertutredning och annan utredning skaffas, och den studerande och den studerandes vårdnadshavare ska ges tillfälle att bli hörda.

Innan en studerande avstängs från läroanstalten, uppsägs från elevhemmet eller ges en skriftlig varning, ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd. Innan en studerande avstängs från läroanstalten eller uppsägs från elevhemmet ska också den studerandes vårdnadshavare höras. Den studerandes vårdnadshavare ska underrättas om andra åtgärder enligt 35 §.

I fråga om disciplinstraff, indragning av studierätten och avhållande från studier ska ett skriftligt beslut meddelas, och åtgärder enligt 35 § 3 och 4 mom. ska registreras.

Samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhemmet eller avhållande från studier ska det beslutas om verkställighet innan beslutet har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten.

37 §

Studiesociala förmåner och vissa andra förmåner

Inom den grundläggande yrkesutbildningen är undervisningen avgiftsfri för de studerande. Avgifter kan dock tas ut hos sådana studerande som avses i 27 § 4 mom. Undervisnings- och kulturministeriet kan av särskilda skäl ge tillstånd att ta ut avgifter hos de studerande även i andra fall.

39 §

Studiesociala förmåner i läroavtalsutbildning

Utöver vad som bestäms i 37 § 1 mom. har en studerande i läroavtalsutbildning under den tid som han eller hon deltar i teoretisk undervisning

rätt att få dagpenning, familjebidrag samt ersättning för rese- och inkvarteringskostnader enligt vad undervisnings- och kulturministeriet beslutar. Om den studerande får lön för samma tid eller har rätt till andra lagstadgade förmåner än de som anges i denna lag, har han eller hon dock med avvikelse från det ovan nämnda endast rätt till ersättning för rese- och inkvarteringskostnader.

40 §

Personal

I fråga om behörighetsvillkoren för rektor och lärare bestäms genom förordning av statsrådet. Undervisnings- och kulturministeriet kan av särskilda skäl bevilja dispens från dessa villkor. Ett universitet kan i ett enskilt fall förklara en person behörig att ge yrkesutbildning på något konstområde.

42 §

Hantering av känslig information

Uppgifter enligt 27 b, 32 a, 32 b och 34 a § om hälsotillståndet hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen som studerande, indragning eller återställande av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag enligt 32 a § får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Utbildningsanordnaren ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Utbildningsanordnaren ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de

lagstadgade uppgifterna, dock senast fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag.

43 §

Offentlighet och rätt att få uppgifter

På den verksamhet som avses i denna lag tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

En utbildningsanordnare har trots sekretessbestämmelserna vid skötseln av sina uppgifter rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistikuppgifter och övriga motsvarande uppgifter som förutsätts för planering och ordnande av utbildningen.

Utbildningsanordnaren ska trots sekretessbestämmelserna på begäran ge de statliga undervisningsförvaltningsmyndigheterna de uppgifter som de bestämmer och som krävs för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn eller chefen för en läroanstalt och den som ansvarar för säkerheten vid läroanstalten, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stödtjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsövården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för inläring i arbetet, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på arbetsplatsen, samt till

5) polisen och den företrädare för utbildningsanordnaren som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande

de vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

44 §

Ändringssökande

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, avhållande från studier eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller indragning eller återställande av studierätten får sökas hos rättsskydds nämnden för studerande så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Hos regionförvaltningsverket får man begära omprövning av ett beslut så som bestäms i förvaltningslagen, om beslutet gäller

- 1) antagning som studerande,
- 2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,
- 3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §,
- 4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått, samt
- 5) skyldigheten att visa upp ett intyg över narkotikatest enligt 34 a §.

Ändring i ett beslut som har fattats av regionförvaltningsverket med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Besvär över beslut som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återställande av studierätten, avhållande från studier eller ett ärende som avses i 4 mom. samt omprövningsbegäran med anledning av ett beslut som avses i 3 mom. ska anföras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas skyndsamt.

Ett beslut om avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskydds nämnden för studerande inte beslutar något annat.

Ändring i beslut enligt 25 § om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte sökas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 3 och 4 mom. I ett beslut i vilket omprövning får begäras enligt 3 mom. i denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär. I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende enligt 3 mom. och i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning som gäller bedömning får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i ett beslut av rättsskydds nämnden för studerande som gäller indragning eller återställande av studierätten får sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Ärendena ska behandlas skyndsamt. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut varigenom har avgjorts ett ärende enligt 5 mom. får inte sökas genom besvär.

46 §

Finansiering

Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om de ersättningar som utbildningsanordnarna betalar till arbetsgivarna för utbildning som ordnas på en arbetsplats i samband med de praktiska arbetsuppgifterna.

47 §

Avgifter som tas ut av de studerande

Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om grunderna för avgifter som tas ut hos de studerande med stöd av denna lag enligt vad som bestäms om offentlig-

rättsliga prestationer i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

52 §

Övergångsbestämmelse som gäller tillstånd att ordna utbildning

Tillstånd att upprätthålla en läroanstalt som har beviljats med stöd av de lagar som nämns i 50 § 2 mom. ändras när denna lag träder i kraft till sådana tillstånd att ordna utbildning som av-

ses i 9 §. En utbildningsanordnare som när denna lag träder i kraft driver en specialyrkesläroanstalt, har en sådan särskild utbildningsuppgift som avses i 20 § 2 mom., om inte undervisnings- och kulturministeriet beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 32 § 2 mom. tillämpas dock endast på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 4 § 1 mom., 5 § 3 mom., 11, 13 och 13 a §, 15 § 3 mom., 16 § 4 och 5 punkten samt 22 § 2 mom.,

av dem 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1392/2001, 5 § 3 mom. och 13 § sådana de lyder i lag 1013/2005, 11 § sådan den lyder i lagarna 480/2003 och 1013/2005, 13 a § sådan den lyder i lag 1210/2000 och 15 § 3 mom. sådant det lyder i lag 973/2009, som följer:

4 §

Utbildningsanordnare

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad samslutning eller stiftelse eller ett statligt affärsverk tillstånd att ordna utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt yrkesinriktad tilläggsutbildning. I fråga om beviljande av tillstånd att ordna utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs såsom fristående examen bestäms i 9 § i lagen om yrkesutbildning.

5 §

Tillstånd att ordna utbildning

Beslut om ändring av tillståndet fattas av undervisnings- och kulturministeriet. Ministeriet kan också utan ansökan ändra utbildningsuppgiften samt andra bestämmelser, om utbildningsutbudet avsevärt skiljer sig från utbildningsbehovet. Ministeriet kan utan ansökan ändra antalet studerandeårsverken eller läroavtal som ingår i tillståndet, om utbildningsanordnaren har ordnat utbildning till avsevärt mindre volym än vad som anges i tillståndet. Undervisnings- och kulturministeriet kan återkalla ett tillstånd att ordna utbildning, om tilläggsutbildning inte längre ordnas eller utbildningen inte längre upp-

fyller de krav som annars föreskrivs i 1 mom. för beviljande av tillstånd eller om utbildningen i övrigt ordnas i strid med denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den. Innan tillståndet återkallas ska undervisnings- och kulturministeriet vid behov bereda utbildningsanordnaren möjlighet att avhjälpa bristerna.

11 §

Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om studerandes rättigheter och skyldigheter i lagen om yrkesutbildning:

- 1) bestämmelserna i 26 § 1 mom. om rätten att fritt söka sig till yrkesutbildning, med undantag för personalutbildning,
- 2) bestämmelserna i 27 § 3 och 5 mom. om grunderna för antagning av studerande,
- 3) bestämmelserna i 27 a § om tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande,
- 4) bestämmelserna i 27 b § om information om antagning som studerande,
- 5) bestämmelserna i 28 § om rätt till en trygg studiemiljö,
- 6) bestämmelserna i 29 § om rätt till undervisning,
- 7) bestämmelserna i 30 § om tillgodoräkning av studier, i tillämpliga delar,
- 8) bestämmelserna i andra meningen i 31 § 2 mom. om när en studerande kan anses ha avgått,
- 9) bestämmelserna i 32 § om indragning av studierätten,
- 10) bestämmelserna i 32 a § om information om indragning av studierätten,
- 11) bestämmelserna i 32 b § om återställande av studierätt,
- 12) bestämmelserna i 33 § om tystnadsplikt för studerande,
- 13) bestämmelserna i 34 § om studerandes skyldigheter,

- 14) bestämmelserna i 34 a § om narkotikatest,
- 15) bestämmelserna i 35 § om disciplin,
- 16) bestämmelserna i 35 a § om förfarandet i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätten samt i disciplinärenden,
- 17) bestämmelserna i 35 b § om avlägsnande av en studerande som uppför sig störande eller äventyrar säkerheten,
- 18) bestämmelserna i 35 c § om verkningar av anhängigt åtal och domstols beslut på disciplinärt förfarande,
- 19) bestämmelserna i 36 § om hörande av studerande,
- 20) bestämmelserna i 37 a § om elevvård, samt
- 21) bestämmelserna i 39 § om studiesociala förmåner i läroavtalsutbildning.

13 §

Beslut om examina och grunderna för dem

Bestämmelser om vilka examina som kan avläggas genom fristående examina utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

I grunderna för examina anges den yrkesskicklighet som krävs i examen, de delar som examen består av och de kompetensområden som eventuellt bildas av dem, de sätt på vilka yrkesskickligheten visas samt de allmänna grunderna för bedömning av examen. Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för examina. I samband med det beslutar Utbildningsstyrelsen vid behov om de krav på hälsotillståndet som hänför sig till examina.

13 a §

Information om utbildningen

Utbildningsanordnaren ska sörja för att information om utbildningen och om förfarandet vid ansökan till utbildningen finns allmänt tillgänglig. Närmare bestämmelser om informationen om utbildningen utfärdas vid behov genom förordning av undervisnings- och kulturministe-

riet. Vad som bestäms i denna paragraf gäller inte personalutbildning.

15 §

Utvärdering av utbildningen

För den externa utvärderingen finns i anslutning till undervisnings- och kulturministeriet ett råd för utbildningsutvärdering som är ett oberoende sakkunnigorgan. Utbildningsstyrelsen utför uppföljningsutvärderingar av de nationella inlärningsresultaten i enlighet med de grunder för examina som avses i 13 §. Undervisnings- och kulturministeriet utarbetar en utvärderingsplan för den externa utvärderingen av utbildningen och för uppföljningsutvärderingarna av inlärningsresultaten. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om rådets uppgifter, sammansättning, organisering av verksamheten, beredningen och verkställandet av de ärenden som handläggs i rådet samt utvärderingsplanens innehåll.

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om yrkesutbildning:

- 4) bestämmelserna i 42 § om hantering av känslig information,
- 5) bestämmelserna i 43 § om offentlighet och rätt att få uppgifter,

22 §

Övergångsbestämmelse som gäller tillstånd att ordna utbildning

Tillstånd att driva en läroanstalt som har beviljats med stöd av de lagar som nämns i 20 § 2 mom. ändras när denna lag träder i kraft till tillstånd att ordna utbildning. Undervisnings- och kulturministeriet beslutar vid behov om ändring av de bestämmelser som ingår i tillstånden så att de överensstämmer med denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i yrkeshögskolelagen (351/2003) 1 §, 7 § 2 mom., 8 § 2 och 3 mom., 9 § 2 mom., 13 § 1 mom., 19 § 3 mom., 20 § 1 mom., 26 a, 28, 33 och 40 §, 42 § 1 och 5 mom. samt 43 a §, av dem 7 § 2 mom., 9 § 2 mom., 13 § 1 mom., 20 § 1 mom., 42 § 1 mom. och 43 a § sådana de lyder i lag 564/2009 samt 26 a § sådan den lyder i lag 1505/2007, och fogas till lagen nya 20 a, 20 b, 24 a, 25 a—25 d, 28 a och 28 b § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på yrkeshögskolor som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde.

7 §

Utbildningsuppgift

Tillstånd att ändra en yrkeshögskolas utbildningsuppgift i fråga om verksamhetsorterna beviljas av undervisnings- och kulturministeriet.

8 §

Målsättning

Undervisnings- och kulturministeriet ska för ett visst antal år åt gången komma överens med yrkeshögskolans huvudman och yrkeshögskolan om vilka mål som med tanke på den nationella högskolepolitiken är av central betydelse i yrkeshögskolans verksamhet och om uppföljningen av målen samt om viktiga riksomfattande utvecklingsprojekt.

Om det inte annars är möjligt att på riksnivå eller regional nivå samordna de enskilda yrkeshögskolornas mål i fråga om volymer, kan undervisnings- och kulturministeriet bestämma det antal studerande som får inleda studier vid yrkeshögskolorna genom att ange det totala antalet nybörjarplatser, vid behov helt eller delvis särskilt för varje examen.

9 §

Utvärdering av kvaliteten

I anslutning till undervisnings- och kulturministeriet finns som ett oavhängigt sakkunnigorgan ett råd för utvärdering av högskolorna. Närmare bestämmelser om rådet utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Rektor, prorektor och den övriga högsta ledningen

Rektorn leder yrkeshögskolans verksamhet samt behandlar och avgör ärenden som gäller yrkeshögskolans interna förvaltning, om inte något annat föreskrivs i lag, i förordning av statsrådet eller undervisnings- och kulturministeriet eller i yrkeshögskolans stadgar.

19 §

Utbildningsprogram och undervisningsplaner

Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om utbildningsprogrammen på framställning av yrkeshögskolan. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om innehållet i ministeriets beslut. Yrkeshögskolan beslutar om utbildningsprogrammets undervisningsplaner.

6 kap.

Studerande

20 §

Behörighet för yrkeshögskolestudier

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt eller fullgjort

- 1) gymnasiet lärokurs eller en examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005),

- 2) yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet,

- 3) sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller motsvarande tidigare examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet, eller

4) utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för högskolestudier.

20 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, om kraven i 25 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

I fråga om studier som avses i 25 a § ska som hinder för antagning som studerande också betraktas beslut om indragning av studierätten enligt 32 § i lagen om yrkesutbildning (630/1998), 11 § 6 a-punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i denna lag eller 43 a § i universitetslagen (558/2009), om omständigheter som har samband med skyddet för andras hälsa och säkerhet förutsätter det.

Yrkeshögskolan ska ge den som ansöker om att bli antagen som studerande information om vilka krav på hälsotillstånd och andra förutsättningar som hänför sig till studierna.

20 b §

Tillgång till information vid antagning av studerande

Då det är fråga om studier som avses i 25 a § ska den som ansöker om att bli antagen som studerande på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagning som studerande samt information om beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning

av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

24 a §

Rätt till trygg studiemiljö

De studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Yrkeshögskolan kan godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på yrkeshögskolan, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan det utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som behövs för tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur yrkeshögskolans egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i yrkeshögskolans lokaler och på dess område.

25 a §

Indragning av studierätten

När studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken kan yrkeshögskolan dra in studierätten, om

1) den studerande genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna,

2) det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande enligt 20 a § 1 mom., eller

3) den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 20 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

När studierna eller studierelaterad praktik i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan yrkeshögskolan dra in studierätten om det behövs i syfte att skydda minderåriga och om den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1—3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (39/1889).

Innan studierätten dras in ska yrkeshögskolan i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med sitt samtycke överflyttas till sådan annan utbildning inom yrkeshögskolan i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de studier som omfattas av denna paragraf.

25 b §

Information om indragning av studierätten

Om det finns grundad anledning att misstänka att en studerande har ett hinder i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan enligt 25 a § 1 mom. 2 punkten, kan den studerande åläggas att genomgå kontroller och undersökningar som utförs av en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om de är nödvändiga för att utreda den studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga. Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har bestämt att ska utföras.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bedömning av studierätten få ett skriftligt utlåtande av en av yrkeshögskolan anvisad läkare med självständig rätt att utöva yrket, av vilket framgår att den studerande har genomgått kontroll eller undersökning för utrönande av hälsotillståndet, samt en på kontrollen eller undersökningen grundad bedömning av den studerandes funktionsförmåga med anledning av de krav på hälsotillståndet som studierna ställer.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den studerandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för bedömning av studierätten.

Den studerande ska för bedömning av studierätten enligt 25 a § 2 mom. på begäran av yrkeshögskolan visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om den studerande under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola få sådana nödvändiga uppgifter om pågående behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till yrkeshögskolan som överflyttande studerande.

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ålagts verket och som gäller pågående behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § samt beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive beslutsgrunderna.

25 c §

Återställande av studierätt

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 25 a § 1 mom. 2 punkten kan hos yrkeshögskolan anhålla om återställande av studierätten. Studierätten ska återställas om den sökande visar att orsakerna till indragningen av studierätten inte längre föreligger. Den studerande ska lämna yrkeshögskolan utlåtanden om sitt hälsotillstånd. Beslut om återställande av studierätten fattas av yrkeshögskolans styrelse.

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten

och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

25 d §

Narkotikatest

Yrkeshögskolan kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns grundad anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende. En ytterligare förutsättning är att testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga och att den studerande sköter uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där den studerandes handlande under narkotikapåverkan eller narkotikaberoende

1) allvarligt äventyrar den studerandes eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar säkerheten i trafiken,

3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

4) väsentligt ökar risken för olaga handel med och spridning av sådana ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen (373/2008) och som är i yrkeshögskolans eller i dess huvudmans eller i en praktikplats besittning.

Med intyg över narkotikatest avses ett intyg som utfärdats av en av yrkeshögskolan anvisad legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, av vilket framgår att den studerande har genomgått test för utrönande av användning av sådan narkotika som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen, samt en på testet grundad utredning om huruvida den studerande har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att den studerandes funktionsförmåga är nedsatt. Intyget ska visas upp inom en rimlig tid som utsätts av yrkeshögskolan.

Om avsikten är att kräva intyg över narkotikatest enligt denna paragraf av en studerande, ska

yrkeshögskolan ha skriftliga instruktioner som har gjorts upp med aktörer inom elevvården i syfte att förebygga användningen av rusmedel och för att ingripa i missbruksproblem bland de studerande.

Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för intyg över narkotikatest som avses i denna paragraf.

På narkotikatestning av studerande tillämpas i övrigt vad som i 19 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) föreskrivs om testning av arbetstagare.

26 a §

Uppdragsutbildning

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdagsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdagsutbildning tillämpas 20, 20 a och 20 b §, 22 § 4 mom. samt 25 a—25 d, 27, 28, 28 a, 28 b och 42 §.

Den undervisning som ges som uppdagsutbildning ska anknyta till det utbildningsområde som finns angivet i tillståndet för yrkeshögskolan och till det utbildningsprogram som fastställts för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. Yrkeshögskolan ska för ordnandet av uppdagsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

28 §

Disciplin

En studerande kan ges en skriftlig varning om han eller hon

- 1) stör undervisningen,
- 2) betar sig våldsamt eller hotfullt,
- 3) gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid yrkeshögskolan,
- 4) vägrar att visa upp intyg över narkotikatest enligt 25 d §, eller

5) enligt en utredning som avses i 25 d § har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att hans eller hennes funktionsförmåga är nedsatt.

Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på det sätt som avses i 1 mom. efter en skriftlig varning, kan den studerande avstängas från yrkeshögskolan för viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt eller äventyrar någon annans hälsa eller säkerhet kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av yrkeshögskolan. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst tre arbetsdagar, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid yrkeshögskolan eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla beteende eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

Om en studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 25 b § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på behövliga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att visa upp ett straffregisterutdrag enligt 25 b § 4 mom. kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

28 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt i disciplinärenden

Beslut om indragning av studierätten fattas av yrkeshögskolans styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning om ärendet skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Beslut om skriftlig varning till en studerande fattas av yrkeshögskolans rektor och om avstängning av en studerande för viss tid av yrkeshögskolans styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektorn, en lärare och en praktikhandledare kan i fall som avses i 28 § 3 mom. handla samfällt eller var för sig, och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 28 § 4 mom. ska fattas av styrelsen.

Samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning för viss tid eller avhållande från studier ska det beslutas om verkställighet innan beslutet har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten.

28 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter enligt 20 b och 25 b—25 d § om hälsotillståndet hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återställande av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag enligt 25 a § 2 mom. får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Yrkeshögskolan ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag.

33 §

Projektfinansiering och resultatbaserad finansiering samt finansiering av yrkeshögskolornas gemensamma utgifter

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten kan undervisnings- och kulturministeriet bevilja huvudmannen för en yrkeshögskola projektfinansiering för att utveckla och stödja yrkeshögskolans verksamhet.

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten kan undervisnings- och kulturministeriet bevilja huvudmannen för en yrkeshögskola resultatbaserad finansiering med anledning av att yrkeshögskolans verksamhet har varit resultatrik.

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten kan undervisnings- och kulturministeriet finansiera funktioner och projekt som är gemensamma för samtliga yrkeshögskolor och som stöder deras verksamhet.

40 §

Rätt att få uppgifter

När en yrkeshögskola sköter sina uppgifter har den rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistiska uppgifter och andra motsvarande uppgifter som den behöver för att planera och organisera utbildningen.

Yrkeshögskolan ska på begäran till undervisnings- och kulturministeriet sända de uppgifter som ministeriet behöver för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn för yrkeshögskolan och den som ansvarar för säkerheten vid yrkeshögskolan, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stödtjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsovården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för praktik, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på praktikplatsen, samt till

5) polisen och den företrädare för yrkeshögskolan som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

42 §

Ändringsökande

Ändring i ett beslut enligt 25 a § som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten enligt 25 c § får sökas hos rättskyddsmyndigheten för studerande inom 14 dagar från delfåendet av beslutet och i övrigt på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i ett annat beslut som en yrkeshögskola har fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets yrkeshögskolan har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller någon annanstans i lag. Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten, återställande av studierätten och varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 28 § ska behandlas skyndsamt.

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande för viss tid eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskyddsnamnden för studerande inte beslutar något annat.

43 a §

Beredskapsplaner

Yrkeshögskolorna ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt med andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden samt störningar och exceptionella si-

tuationer. Yrkeshögskolorna ska på begäran skicka beredskapsplanerna och lägesrapporterna över störningar och exceptionella situationer till undervisnings- och kulturministeriet.

Beredskapen övervakas av undervisnings- och kulturministeriet. Om det konstateras brister i beredskapen, kan undervisnings- och kulturministeriet ge anvisningar för hur bristerna ska avhjälpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 25 a § 2 mom. tillämpas dock endast på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 1 § 1 mom., 7 § 3 mom., 9 §, 10 § 3 mom., 14 § 2 mom., 45, 48—53 och 55 §, 56 § 2 mom., 58 §, 71 § 2 mom., 83 och 85 §, 87 § 2 mom. och 90 § 2 mom. samt *fogas* till lagen nya 37 a, 37 b, 41 a, 43 a—43 d, 45 a, 45 b och 90 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de universitet som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde, enligt vad som föreskrivs nedan.

7 §

Examina och övrig utbildning samt examensstruktur

Närmare bestämmelser om examina som kan avläggas vid universiteten, målen för examina,

studiernas uppläggning och andra grunder för studierna samt vilka examina som kan avläggas vid de olika universiteten (*utbildningsansvar*) utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet bestäms det vilken ställning högskoleexamina som avläggs vid universiteten har i högskoleexamenssystemet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet utfärdas det på framställning av universiteten bestämmelser om den närmare fördelningen av utbildningsansvaret mellan universiteten, om specialiseringsutbildningarnas specialområden och utbildningsprogram samt om vilka specialiseringsutbildningsområden och utbildningsprogram som finns vid varje universitet.

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämföras med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a—43 d, 45, 45 a, 45 b och 82—86 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

10 §

Avgift för utbildningsprogram

Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om avgiftsbelagda utbildningsprogram.

14 §

Styrelsen för ett offentligt universitet

Styrelsen har till uppgift att

1) besluta om centrala mål och en strategi för universitetets verksamhet och ekonomi och om principer för styrningen av verksamheten och ekonomin,

2) besluta om universitetets verksamhets- och ekonomiplan samt budget och upprätta bokslut,

3) svara för förvaltningen och användningen av universitetets förmögenhet, om inte styrelsen har överfört befogenheten till rektorn,

4) svara för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad,

5) godkänna avtal som är viktiga eller principiella med avseende på universitetets verksamhet och ge utlåtanden i principiellt viktiga frågor som gäller universitetet,

6) på universitetets vägnar godkänna det avtal enligt 48 § som ingås med undervisnings- och kulturministeriet,

7) välja rektor eller rektorer och besluta om deras arbetsfördelning samt avsätta rektorn, om det med beaktande av uppgiftens art finns godtagbar och grundad anledning till detta,

8) godkänna instruktioner och andra motsvarande föreskrifter som gäller den allmänna organiseringen samt besluta om universitetets verksamhetsstruktur,

9) ge undervisnings- och kulturministeriet förslag till ändring av universitetets utbildningsansvar,

10) besluta om antalet studerande som antas till universitetet.

37 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga

inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, om kraven i 43 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

I fråga om studier som avses i 43 a § ska som hinder för antagning som studerande också betraktas beslut om indragning av studierätten enligt 32 § i lagen om yrkesutbildning (630/1998), 11 § 6 a-punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i yrkeshögskolelagen (351/2003) eller 43 a § i denna lag, om omständigheter som har samband med skyddet för andras hälsa och säkerhet förutsätter det.

Universitet ska ge den som ansöker om att bli antagen som studerande information om vilka krav på hälsotillstånd och andra förutsättningar som hänför sig till studierna.

37 b §

Tillgång till information vid antagning av studerande

När det är fråga om studier som avses i 43 a § ska den som ansöker om att bli antagen som studerande på begäran av universitetet lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande samt information om beslut om indragning av studierätten.

Universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet, en yrkeshögskola och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

41 a §

Rätt till trygg studiemiljö

De studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Universitetet kan godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på universi-

tetet, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i universitetssamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan det utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som behövs för tryggheten och trivseln i universitetssamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur universitetets egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i universitetets lokaler och på dess område.

43 a §

Indragning av studierätten

När studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten kan universitetet dra in studierätten, om

1) den studerande genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna,

2) det är uppenbart att den studerande i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga inte uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande enligt 37 a § 1 mom., eller

3) den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 37 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

När studierna eller studierelaterad praktik i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan universitetet dra in studierätten om det behövs i syfte att skydda minderåriga och om den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1—3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen.

Innan studierätten dras in ska universitetet i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med sitt samtycke överflyttas till sådan annan utbildning inom uni-

versitetet i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de studier som omfattas av denna paragraf.

43 b §

Information om indragning av studierätten

Om det finns grundad anledning att misstänka att en studerande har ett hinder i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan enligt 43 a § 1 mom. 2 punkten, kan den studerande åläggas att genomgå kontroller och undersökningar som utförs av en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om de är nödvändiga för att utreda den studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga. Universitetet svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som detta har bestämt att ska utföras.

Universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bedömning av studierätten få ett skriftligt utlåtande av en av universitetet anvisad läkare med självständig rätt att utöva yrket, av vilket framgår att den studerande har genomgått kontroll eller undersökning för utvärdering av hälsotillståndet, samt en på kontrollen eller undersökningen grundad bedömning av den studerandes funktionsförmåga med anledning av de krav på hälsotillståndet som studierna ställer.

Universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet, en yrkeshögskola och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den studerandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för bedömning av studierätten.

Den studerande ska för bedömning av studierätten enligt 43 a § 2 mom. på begäran av universitetet visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om den studerande under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet få sådana nödvändiga uppgifter om pågående behandling

av indragning av studierätten enligt 43 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till universitetet som överflyttande studerande.

Universitetet är trots sekretessbestämmelserna skyldigt att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ålagts verket och som gäller pågående behandling av indragning av studierätten enligt 43 a § samt beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive beslutsgrunderna.

43 c §

Återställande av studierätt

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 43 a § 1 mom. 2 punkten kan hos universitetet anhålla om återställande av studierätten. Studierätten ska återställas om den sökande visar att orsakerna till indragningen av studierätten inte längre föreligger. Den studerande ska lämna universitetet utlåtanden om sitt hälsotillstånd. Beslut om återställande av studierätten fattas av universitetets styrelse.

Universitetet är trots sekretessbestämmelserna skyldigt att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

43 d §

Narkotikatest

Universitetet kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns grundad anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende. En ytterligare förutsättning är att testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga och att den studerande sköter uppgifter som krä-

ver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där den studerandes handlande under narkotikapåverkan eller narkotikaberoende

1) allvarligt äventyrar den studerandes eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

3) väsentligt ökar risken för olaga handel med och spridning av sådana ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen (373/2008) och som är i universitetets eller i en praktikplats besittning.

Med intyg över narkotikatest avses ett intyg som utfärdats av en av universitetet anvisad legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, av vilket framgår att den studerande har genomgått test för utvärdering av användning av sådan narkotika som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen, samt en på testet grundad utredning om huruvida den studerande har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att den studerandes funktionsförmåga är nedsatt. Intyget ska visas upp inom en rimlig tid som utsätts av universitetet.

Om avsikten är att kräva intyg över narkotikatest enligt denna paragraf av en studerande, ska universitetet ha skriftliga instruktioner som har gjorts upp med aktörer inom elevvården i syfte att förebygga användningen av rusmedel och för att ingripa i missbruksproblem bland de studerande.

Universitetet svarar för kostnaderna för intyg över narkotikatest som avses i denna paragraf.

På narkotikatestning av studerande tillämpas i övrigt vad som i 19 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) föreskrivs om testning av arbetstagare.

45 §

Disciplinärt förfarande

En studerande kan ges en skriftlig varning om han eller hon

- 1) stör undervisningen,
- 2) betar sig våldsamt eller hotfullt,

3) gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid universitetet,

4) vägrar att visa upp intyg över narkotikatest enligt 43 d §, eller

5) enligt en utredning som avses i 43 d § har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att hans eller hennes funktionsförmåga är nedsatt.

Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på det sätt som avses i 1 mom. efter en skriftlig varning, kan den studerande avstängas från universitetet för viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt eller äventyrar någon annans hälsa eller säkerhet kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av universitetet. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst tre arbetsdagar, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid universitetet eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla beteende eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

Om en studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 43 b § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på behövliga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att visa upp ett straffregisterutdrag enligt 43 b § 4 mom. kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

45 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt i disciplinärenden

Beslut om indragning av studierätten fattas av universitetets styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utred-

ning om ärendet skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd.

Beslut om skriftlig varning till en studerande fattas av universitetets rektor och om avstängning av en studerande för viss tid av universitetets styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektorn, en person inom undervisnings- och forskningspersonalen och en praktikhandledare kan i fall som avses i 45 § 3 mom. handla samfällt eller var för sig, och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 45 § 4 mom. ska fattas av styrelsen.

Samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning för viss tid eller avhållande från studier ska det beslutas om verkställighet innan beslutet har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten.

45 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter enligt 37 b och 43 b—43 d § om hälsotillståndet hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återställande av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag enligt 43 a § 2 mom. får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Universitetet ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Universitetet ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag.

48 §

Målsättning

Undervisnings- och kulturministeriet och varje universitet avtalar för ett visst antal år åt gången om de kvantitativa och kvalitativa mål för universitetets verksamhet som är av central betydelse med tanke på utbildnings- och vetenskapspolitiken och om uppföljningen och utvärderingen av hur dessa mål nås. Styrelseordföranden och rektorn undertecknar avtalet på universitetets vägnar.

Om de olika universitetens mål inte kan samordnas på ett riksomfattande plan eller enligt sektor, får undervisnings- och kulturministeriet i syfte att trygga finansieringen i fråga om ett enskilt universitet besluta om de kvantitativa och kvalitativa målen till den del de ligger till grund för den finansiering som anvisas universitetet i fråga.

49 §

Grunderna för fastställande av den statliga finansieringen

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar universiteten finansiering för de uppgifter som det föreskrivs om i denna lag inom ramen för ett anslag i statsbudgeten.

Det i 1 mom. avsedda anslag i budgeten som anvisats för universiteten det föregående året höjs med undantag av poster av engångsnatur så att det motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt universitetsindexet. Universitetsindexet består av det allmänna förtjänstnivåindexet, konsumentprisindexet och partiprisindexet.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar universiteten basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning och kvalitet och dess genomslagskraft samt på basis av övriga utbildningsmål och ve-

tenskapspolitiska mål. Undervisnings- och kulturministeriet kan också bevilja universiteten resultatbaserad finansiering med anledning av att universitetets verksamhet har varit resultatrik.

Universiteten ersätts för den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk forskning utgör av de kostnader som universiteten orsakas. Ersättningen justeras årligen utifrån det senaste genomsnittliga mervärdesskatteintaget för universiteten.

Undervisnings- och kulturministeriet kan vid beviljandet av finansiering ställa villkor och begränsningar för hur finansieringen används.

Närmare bestämmelser om uträkningen av det universitetsindex och beaktandet av den höjning av kostnadsnivån som avses i 2 mom. samt om kalkyleringen och den interna fördelningen av de finansieringsgrunder som avses i 3 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs det om de beräkningskriterier som ligger till grund för den finansiering som beviljas på kalkylerade grunder.

50 §

Finansieringen av universitetens gemensamma utgifter

Undervisnings- och kulturministeriet kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten finansiera funktioner som är gemensamma för samtliga universitet.

51 §

Uppföljning och rapportering

Universiteten ska ge undervisnings- och kulturministeriet de uppgifter som ministeriet behöver för utvärdering, utveckling, statistikföring och övrig uppföljning och styrning av utbildning och forskning på det sätt som ministeriet bestämmer.

52 §

Utbetalning

De medel som beviljas för finansieringen av verksamheten betalas till universiteten i jämstora poster den tredje bankdagen varje månad.

Den resultatbaserade finansiering som avses i 49 § 3 mom. betalas till universiteten på det sätt som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer.

53 §

Avbrott i utbetalningen

Undervisnings- och kulturministeriet kan bestämma om avbrott i utbetalningen av den finansiering som avses i denna lag, om

1) det är uppenbart att mottagaren inte längre ordnar sådan verksamhet som finansieringen grundar sig på, eller mottagaren i väsentlig omfattning handlar i strid med bestämmelserna i denna lag, eller

2) de grunder enligt vilka finansieringen har beviljats för ett visst ändamål har förändrats väsentligt eller har varit felaktiga.

55 §

Återkrav

Undervisnings- och kulturministeriet ska bestämma om återkrav av utbetald finansiering, om universitetet har

1) underlåtit att återbetala finansiering som enligt 54 § ska återbetalas,

2) i väsentlig omfattning använt finansieringen för annat ändamål än det som finansieringen beviljades för,

3) lämnat undervisnings- och kulturministeriet felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på beviljandet av finansieringen, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet, eller

4) i övrigt på ett med 1—3 punkten jämförbart sätt väsentligt brutit mot bestämmelserna

om användning av finansieringen eller villkoren i beslutet om finansiering.

Undervisnings- och kulturministeriet ska fatta beslut om återkrav inom två år från det att ministeriet har fått kännedom om en omständighet med stöd av vilken utbetalningen av finansieringen kan avbrytas eller upphöra eller finansieringen återkrävas. Ett beslut om återkrav ska dock fattas senast fem år efter det att finansieringen utbetalades.

56 §

Ränta och dröjsmålsränta

Om ett belopp som återkrävs inte betalas senast den förfallodag som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § i räntelagen.

58 §

Sökande av ändring i beslut om finansiering

I undervisnings- och kulturministeriets beslut om finansiering, beslut enligt 53 § om avbrytande av utbetalning av finansiering, beslut enligt 55 § om återkrav och beslut enligt 57 § om kvittning får rättelse och ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 34 § i statsunderstödslagen (688/2001).

71 §

Nationalbibliotekets direktion

Undervisnings- och kulturministeriet gör efter att ha hört biblioteken en framställning till styrelsen för Helsingfors universitetet om medlemmar och ersättare som företräder ministeriet och biblioteken. På förslag av Helsingfors universitet utnämner styrelsen lika många medlemmar och ersättare till direktionen som undervisnings- och kulturministeriets framställning omfattar. Till direktionen utnämns även högst tre medlemmar med ersättare på basis av ett gemen-

samt förslag från undervisnings- och kulturministeriet och Helsingfors universitet.

83 §

Sökande av ändring i beslut av ett universitet

Ändring i ett beslut enligt 43 a § som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten enligt 43 c § får sökas hos rättskydds nämnden för studerande inom 14 dagar från delfåendet av beslutet och i övrigt på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i ett annat beslut som ett universitet har fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets universitetets huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat bestäms i denna lag eller någon annanstans i lag. Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten samt varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 45 § ska behandlas skyndsamt.

85 §

Verkställighet av beslut om indragning av studierätten samt om disciplinära åtgärder

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande för viss tid eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskydds nämnden för studerande inte beslutar något annat.

87 §

Utvärdering

I anslutning till undervisnings- och kulturministeriet finns som ett oavhängigt sakkunnigorgan ett råd för utvärdering av högskolorna. Närmare bestämmelser om rådet utfärdas genom förordning av statsrådet.

90 §

Beredskapsplaner

Beredskapen övervakas av undervisnings- och kulturministeriet. Om det konstateras brister i beredskapen, kan ministeriet bestämma att bristerna ska avhjälpas.

90 a §

Rätt att få uppgifter

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn för universitetet och den som ansvarar för säkerheten vid universitetet, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stödtjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsovården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för praktik, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på praktikplatsen, samt till

5) polisen och den företrädare för universitetet som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 43 a § 2 mom. tillämpas dock endast på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 6 § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 §, sådan den lyder i lagarna 1093/1999, 505/2002 och 714/2011, som följer:

6 §

En enskild person har rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för visum, arbetstillstånd, uppehållstillstånd eller något annat motsvarande ändamål.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en enskild person rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att kunna åta sig en uppgift som varaktigt och i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga och där ett utdrag ska ges in till en arbetsgivare eller myndighet i en-

lighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för en sedlighetssårande gärning enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 § i strafflagen, för sexualbrott enligt 20 kap., för dråp enligt 21 kap. 1 §, för mord enligt 21 kap. 2 §, för dråp under förmildrande omständigheter enligt 21 kap. 3 § eller för grov misshandel enligt 21 kap. 6 §, för grovt rån enligt 31 kap. 2 § eller för narkotika-

brott enligt 50 kap. i strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för motsvarande brott som de ovan nämnda med stöd av tidigare lag. I utdraget antecknas dessutom uppgifter om böter som har dömts ut för brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 § och 20 kap. i strafflagen och som införts i det bötesregister som avses i 46 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Utdraget är avgiftsfritt. En person har också rätt att få ett utdrag beträffande sig själv för att kunna vara klassificerare av bildprogram enligt lagen om bildprogram (710/2011). I sådana fall ska utöver uppgifterna ovan det avgörande antecknas genom vilket personen har dömts för spridning av våldsskildring enligt 17 kap. 17 § i strafflagen eller för olaglig visning eller spridning av bildprogram bland minderåriga enligt 17 kap. 18 b § i strafflagen.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en studerande rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att i sina studier eller under studierelaterad inläring i arbetet eller praktik kunna åta sig en uppgift som i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga och där ett utdrag på begäran ska ges in till utbildningsanordnaren eller högskolan med stöd av lagen om yr-

kesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) eller universitetslagen (558/2009). I utdraget antecknas samma uppgifter som i ett utdrag som avses i 2 mom. Utdraget är avgiftsfritt.

När uppgifter enligt 1—3 mom. begärs ska ändamålet uppges. Ett utdrag enligt 2 och 3 mom. ges bara till den som utdraget gäller.

I fråga om envars rätt att kontrollera registeruppgifter om sig själv föreskrivs särskilt. Den som har antecknats i straffregistret har dessutom rätt att på begäran få veta till vem och för vilket ändamål det under det senaste året har lämnats ut uppgifter om honom eller henne ur det register som förs med hjälp av automatisk databehandling. Den som har rätt att teckna en juridisk persons namn har, oberoende av det sätt på vilket registret förs, motsvarande kontrollrätt och rätt att få information för den juridiska personens räkning samt rätt att få ett straffregisterutdrag som gäller den juridiska personen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om rättsskyddsnämnden för studerande

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Uppgifter och behörighet

Rättsskyddsnämnden för studerande (*nämnden*) är första besvärinstans i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätt en-

ligt lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) och universitetslagen (558/2009).

Nämnden verkar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

2 §

Nämndens sammansättning

Nämnden har en ordförande, en vice ordförande och tio andra medlemmar, samtliga med uppdraget som bisyssla. De andra medlemmarna ska ha personliga suppleanter. För de personliga suppleanterna gäller det som i denna lag föreskrivs om nämndens medlemmar.

Nämndens ordförande och vice ordförande ska ha avlagt högre högskoleexamen i juridik. Av de övriga medlemmarna ska minst en ha expertis på yrkesutbildning, en på högskolesektorn, en på medicin, en på studerandehälsovård och en på elevvård i övrigt. I nämnden ska också finnas företrädare för undervisningspersonal och studerande. Nämndens medlemmar handlar under domaransvar.

3 §

Hur nämnden utses

Statsrådet utser på framställning från undervisnings- och kulturministeriet nämnden för tre år i sänder. Om en medlemsplats blir ledig under mandatperioden, utses en ny medlem för återstoden av perioden.

Det som föreskrivs om innehavare av domartjänst gäller i fråga om medlemmarnas rätt att kvarstå i sitt uppdrag.

4 §

Domared och domarförsäkran

När medlemmarna tillträder sitt uppdrag ska de avlägga domared eller avge domarförsäkran i enlighet med 1 kap. 6 a och 7 § i rättegångsbalken, om de inte har gjort det tidigare.

5 §

Ordförandens uppgifter

Ordföranden leder nämnden och svarar för verksamheten samt övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden.

6 §

Föredragande och sekreterare

Nämnden ska ha ett tillräckligt antal föredragande och sekreterare. De utnämns av undervisnings- och kulturministeriet.

Fördragandena ska ha avlagt högre högskoleexamen i juridik. Sekreterarna svarar för nämndens administrativa ärenden. I nämndens arbetsordning bestäms närmare om föredragandenas och sekreterarnas uppgifter.

7 §

Beslutförhet

Nämnden är beslutför om ordföranden eller vice ordföranden och minst sju andra medlemmar är närvarande. Minst en av de andra medlemmarna ska ha expertis på medicin och minst en på den berörda utbildningsformen.

8 §

Behandlingen av ärenden

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller vice ordföranden. Ärendena avgörs på föredragning.

Om inte något annat föreskrivs särskilt tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996) på behandlingen av ärenden i nämnden. Bestämmelserna i 38 § i förvaltningsprocesslagen om muntlig förhandling i förvaltningsdomstolen på begäran av en enskild part gäller också muntlig förhandling i nämnden. Trots 2 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen tillämpas i nämnden också de bestämmelser i 37 och 39—50 § i den lagen som gäller behandling och utredning av ärenden.

De kostnader för vilka det enligt 49 och 50 § i förvaltningsprocesslagen betalas ersättning av statens medel, ersätts, med undantag av ersättning till ett vittne som åberopats av staten, av nämndens medel.

Ett beslut av nämnden är avgiftsfritt.

9 §

Offentlighet vid behandlingen

I fråga om offentlighet vid rättegång i nämnden och nämndens sammansättning vid avgörande av ett ärende som gäller offentlighet vid rättegång tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007).

10 §

Finansiering

Kostnaderna för nämnden betalas av statens medel.

11 §

Medlemmarnas arvoden

Arvodena till nämndens medlemmar, föredragande och sekreterare bestäms enligt grunder som fastställs av undervisnings- och kulturministeriet.

12 §

Rätt att få uppgifter och handräckning

Trots sekretessbestämmelserna är statliga och kommunala myndigheter och samfund och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett be-

svärsärende samt att ge nämnden handräckning. Samma skyldighet gäller också för legitimerade läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

En studerande ska på begäran av nämnden för behandling av ett ärende visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om studierätten har dragits in på grund av uppgifter i utdraget.

Nämnden är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna sådana nödvändiga uppgifter som verket behöver för att kunna sköta sina uppgifter om pågående behandling av indragning och återställande av studierätt samt om beslut om indragning och återställande av studierätt och grunderna för besluten.

13 §

Arbetsordning

Närmare bestämmelser om arbetet i nämnden finns i arbetsordningen som fastställs av nämnden.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012. Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 mars 2011
